

Vejledning til at finde ejendomsoplysninger

Ejendomsoplysninger fra 1805 - 1919

Når man skal finde ejendomsoplysninger på matrikler, som ens forfædre har ejet, er der flere muligheder, her skal kun vises eksempel på hvad man kan finde i skøde og panteprotokollen. Man skal først finde ud af hvor de har boet og hvornår. Det kan f.eks. gøres gennem folketællinger. [Dansk Demografisk Database \(dda.dk\)](http://dda.dk) Derpå skal man finde ud af hvilket herred/retskreds, sognet de boede i, hørte til. Til det brug er DigDag.dk uundværlig. Derpå skal man bruge realregisteret for pågældende herred. Det finder man i Daisy, [Søg efter arkivalier \(sa.dk\)](http://sa.dk) I realregisteret er opført samtlige handler for de enkelte matrikler. I realregisteret er der henvisning til, hvor i skøde – og panteprotokollen man kan finde tinglysningen af skødet. Det finder man også ved hjælp af Daisy. Hvis man ikke kender ejerlavet, som ejendommen hørte under er det lidt besværligt, så risikerer man at skulle læse samtlige matrikler i realregisteret for et sogn igennem før man støder på sin forfaders navn. Men ofte er der i folketællingerne ud over sogn også angivet sted, hvor ens forfædre boede, og det kan ofte være en hjælp. I nogle herreder er man heldig at der førtes navneregistre over personer der optrådte i realregistre og/eller skøde og panteprotokoller.

Der findes vejledninger til, hvordan man finder og bruger de forskellige arkiver på statens Arkivers hjemmeside. Til køb og salg af ejendomme findes vejledningen her [Køb og salg af ejendomme - Kom godt i gang! - Rigsarkivet](#)

Konkret eksempel på hvordan jeg fandt skøde på mine tipoldeforældres ejendomme i Vestjylland.

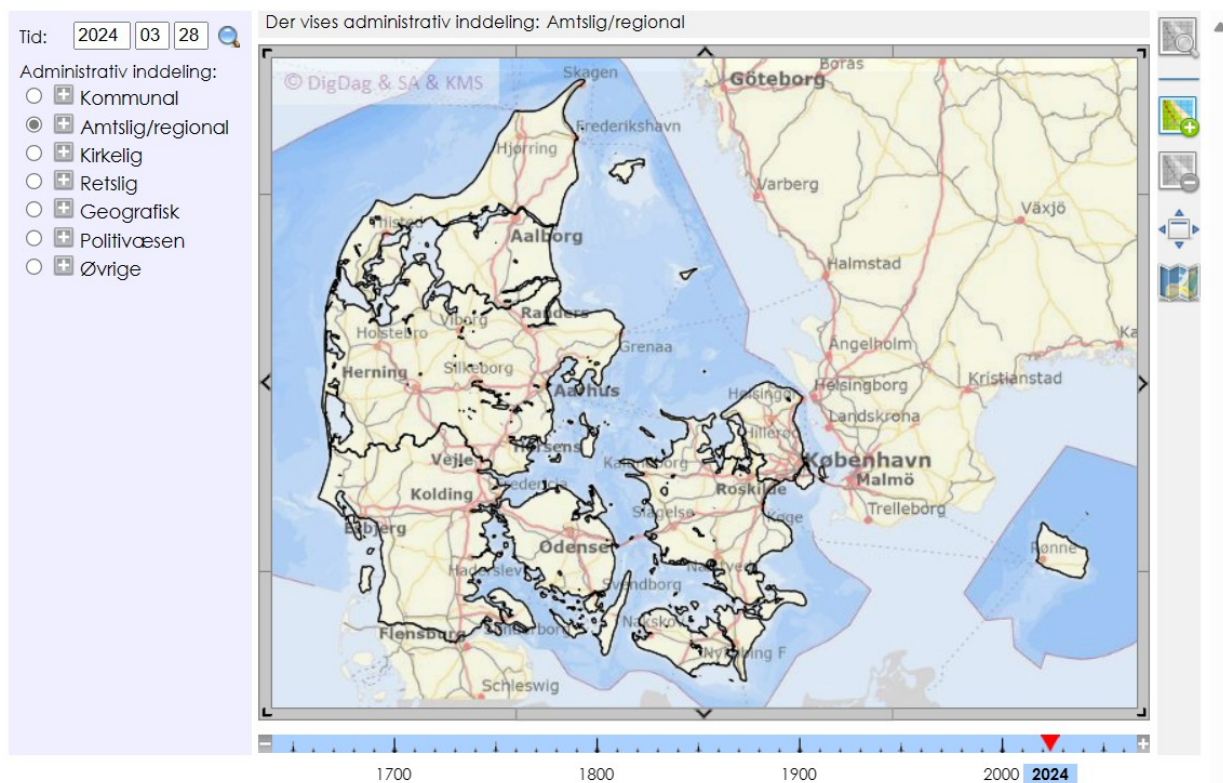
Mine tipoldeforældre stammede fra Vitten ved Hadsten. Tidligere slægtsled havde primært været fæstere under Frijsenborg. Min tipoldefar er født i 1818 og i 1827 begår hans far selvmord. Som voksen drager min tipoldefar vestpå til Ringkøbing egnen efter at have giftet sig med sin kusine, Kirsten Marie, en datter af hans faster. I folketællinger for Ringkøbing Amt bor de i 1845 i Bølling sogn hvor min tipoldefar, Christen Poulsen er gårdmand, i 1850 bor de i Faster sogn et sted der hedder Klokmose og i 1855 bor de i Velling sogn, et sted der hedder Nørby ved Ringkøbing Fjord. I folketællingen 1880 er han angivet som enkemand, men bor stadig i Velling, et sted der hedder Nørby og på en gård der hedder Ulkjær. (Ulfkjær)

Metoden til at finde skøder og matrikel nr:

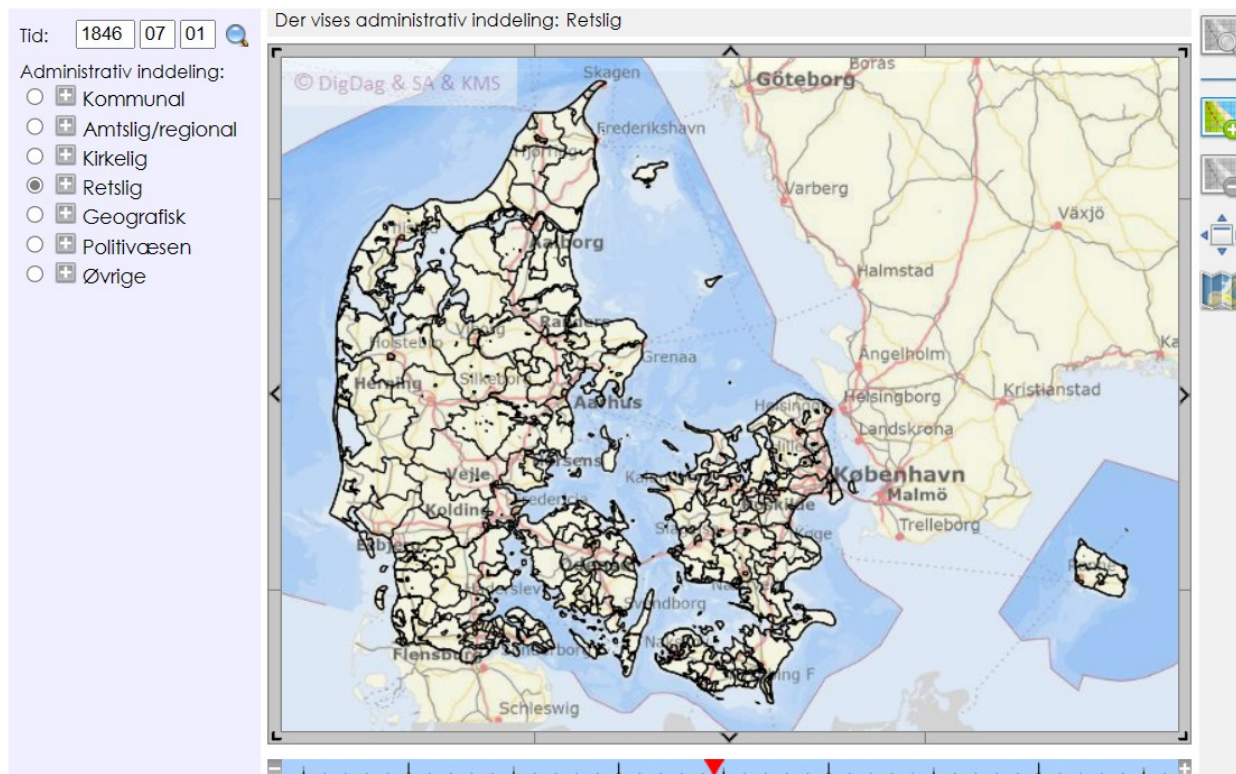
I folketællingen [Dansk Demografisk Database \(dda.dk\)](http://dda.dk) finder jeg ud af at han i 1850 bor i Faster sogn, nærmere bestemt et sted der hedder Klokmose

Jeg vil forsøge at finde matrikel nr. og skøde for hans ejendom i Faster sogn i 1850. (jeg går ud fra at han ejer den gård han bebor) Jeg skal have fat i realregisteret for pågældende ejerlav. Her er opført samtlige handler for de enkelte matrikler. De er opført i protokoller under herredet, der dækkede sognet, så jeg er nødt til at vide hvilket herred Faster sogn hørte ind under, det er på det tidspunkt herredet der er retslig instans.

Jeg åbner [DigDag.dk](https://www.digdag.dk).

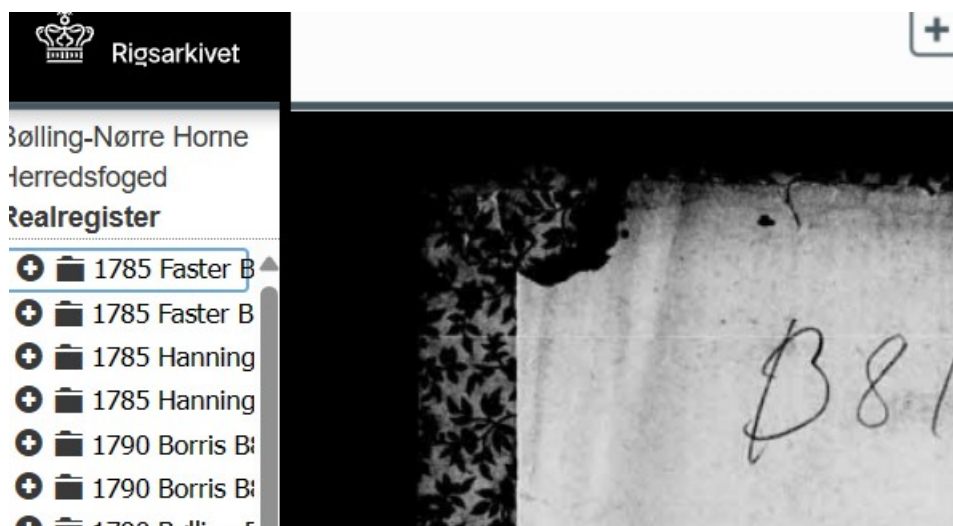
Jeg får følgende skærbillede. Jeg fører skyderen i bunden hen til ca. 1850 og prikker ind ved **Retslig** ved administrativ inddeling. Så ser billedet nogenlunde sådan ud:

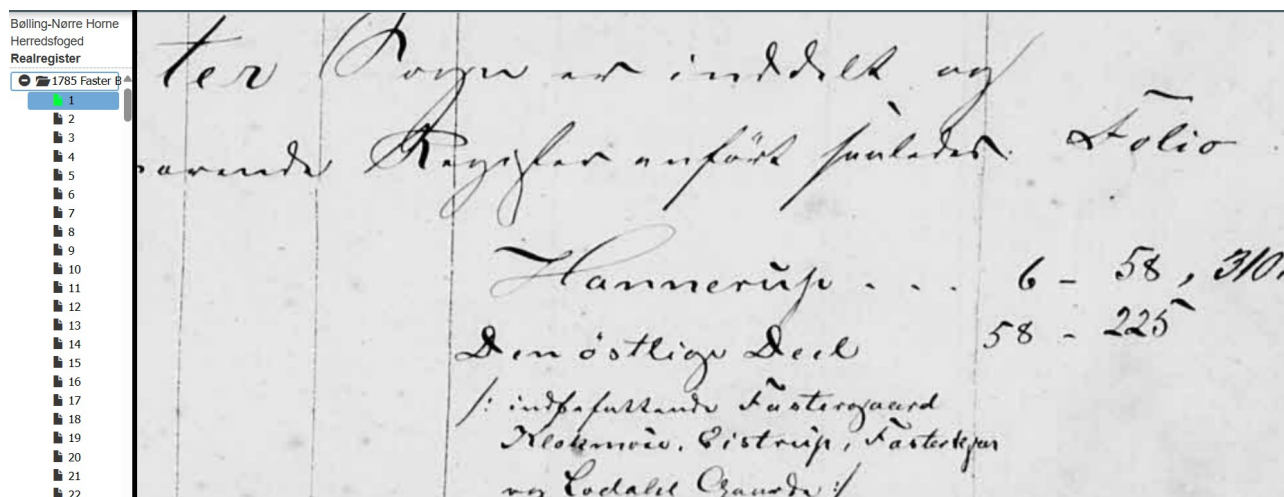
Jeg kan nu forstørre kortet ved klik på + tegnet i højre side og flytte billedrammen/kortet ved klik på pilene i siden eller bunden indtil jeg finder FASTER sogn. (Jeg kan evt. søge sognet på *google maps* så jeg ved ca. hvor jeg skal søge.) Jeg klikker nu på FASTER sogn på kortet og efter et lille

stykke tid står der det hører til Bølling – Nørre Horne herred.

Jeg åbner nu Daisy, www.sa.dk/daisy/daisy_forside og ved *Arkivskaber eller arkivserie* indtaster jeg *Bølling Nørre Horne herred* (uden bindestreg) og klikker derpå på **søg i daisy**. Efter et stykke tid kommer søgeresultaterne frem og jeg finder *Bølling – Nørre Horne herred* og klikker på **vis arkivserier**. Jeg scroller nu ned til **Realregister** (arkivalierne står opført alfabetisk) og klikker på det. Det er så heldigt at realregisteret er scannet så jeg klikker videre på **Læs arkivaliet**. Så finder jeg **Faster** til venstre, og hvis jeg bare vidste at han boede i Faster sogn må jeg bide i det sure æble og gennemgå matriklerne metodisk for at se om jeg kan finde hans navn ved et af dem.

Men i Faster sogn er der et spor, de bor et sted der hedder Klokmose ifølge folketællingen. På første side i realregisteret er der en indholdsfortegnelse og her er anført at Klokmose hører under den Østlige del og det er anført at matriklerne er på side 58 – 225.

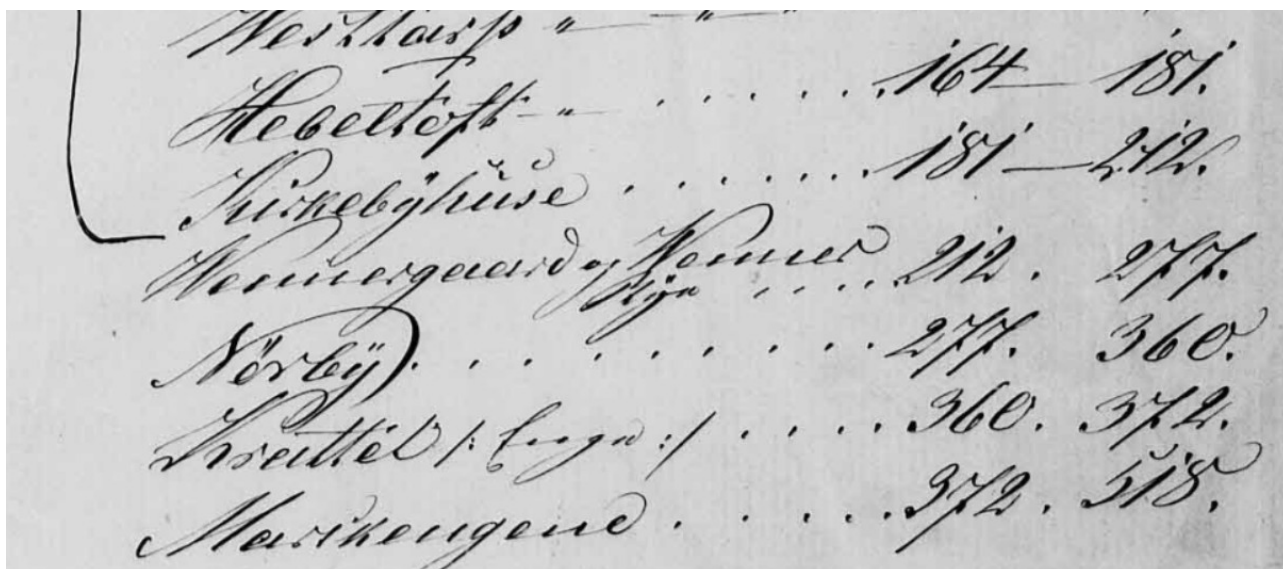

Jeg tjekker ca hver tiende blad fra side 59 og frem indtil jeg finder et med Klokmose, de står som regel samlet, og går så systematisk alle Klokmose matriklerne igennem. Jeg finder min tipoldefar på side 154, han har købt en matrikel, det lader til at en mand ved navn Chr. Benzon tilsyneladende har solgt. nr. 10a. og min tipoldefar har købt den. Jeg kan læse at adkomstdato er den 11-6 1847 og det er lyst den 19-8 1847. Så ved jeg hvor jeg skal søge i **skøde og panteprotokollen**, datoen er den 19-8 og så står der en sidehenvisning, side 476.

Skøde og panteprotokollen findes lidt længere nede end hvor jeg fandt realregisteret i Daisy under

Bølling – Nørre Horne herred. Her skal jeg bruge datoen og sidehenvisningen. Bemærk at opslagsnummeret og folio (side) ikke er det samme, siden 476 findes under opslagsnummeret 491. (Du finder sidenummeret øverst til højre på opslaget.) Her står at *Underskrevne Chr. Benzon, kammerherre for kongen etc, afhænder det til Chr. Poulsen....*, altså skødets tinglysning.

På samme måde finder jeg min tipoldefars matrikel og skøde i Velling sogn, i DigDag.dk finder jeg ud af at Velling hører under Ulfborg-Hind herred. I folketællinger kan jeg se at han bor i Nørby, Velling sogn. På en af de første sider i realregisteret findes indholdsfortegnelse hvor Nørby er anført med sidenumrene 277 – 360 og jeg finder nu min tipoldefars navn i matriklen. Jeg kan se at skødet er lyst den 9. januar 1856, og at det drejer sig om Store Ulfkær, matr.nr. 2a. Der er endvidere sidehenvisning til skøde – og panteprotokollen. I realregisteret kan jeg også læse at han afhænder det igen til sin ældste søn i 1879 lyst den 20 april. Det er så solgt videre i 1888 på tvangsauktion. Den ældste søn, der har overtaget gården, er på det tidspunkt gået konkurs og er i 1887 udvandret til USA.

Eiendommen.	Matr. N ^o	Gammeleskat.		Nyt Hartkorn.			N ^o	Documenterne.	A
		Sk.	Fk.	Tdr.	Sk.	Fk.			
vide Tienderegisteret Fol. 254		30	43						
24 30/10 37	7a	79	45	2			1	1856	
24 29/2 24	25		70				2	1856	
24 29/2 24	15	79		2			3	1856	
24 29/2 24	14		58				4	1856	
24 29/2 24	11		26				5	1856	
24 29/2 24	11		77						
24 29/2 24	11		76						
24 29/2 24	32	36		7					

I skøde og panteprotokollen kan man læse, ud over handlen i 1879, at der i forlængelse af skødet er lyst en aftægtskontrakt som man også kan læse.

